

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України
«Про реформування державних і комунальних друкованих засобів
масової інформації» щодо удосконалення механізму реформування
друкованих засобів масової інформації
(реєстр. № 6560 від 08 червня 2017 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 16 листопада 2017 року (протокол № 65) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації» щодо удосконалення механізму реформування друкованих засобів масової інформації (реєстр. № 6560 від 08 червня 2017 року), поданий народними депутатами України Сюмар В.П., Черваковою О.В. та іншими (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою врегулювання на законодавчому рівні питань, які виникли на першому етапі реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації (далі – ЗМІ).

Для досягнення мети авторами пропонується шляхом внесення змін до Закону України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації», зокрема щодо виділу редакцій з засобів масової інформації (оскільки деякі редакції діють як структурні підрозділи); надання можливості розпочати реформування тим редакціям, які не встигли це зробити у 2016 році; визнання неприйняття засновником рішення про реформування підставою для звернення до суду з позовом про примусову реорганізацію чи виділ редакції.

Законопроектом пропонується запровадження чіткої підсудності господарським судам справ про неприйняття чи неналежне прийняття рішення про реформування, можливості реформування редакції друкованого засобу масової інформації шляхом виділу, а також встановлення строку для

укладення угоди про зміну складу засновників друкованого ЗМІ (1 місяць від ухвалення рішення про реформування) та надання Держкомтелерадіо доступу до Державного реєстру друкованих ЗМІ. Авторами Законопроекту запропоновано встановлення ряду заборон, а саме заборона змінювати балансоутримувача майна редакції на час реформування, щоб створити гарантії збереження за редакцією майна, що станом на 1 січня 2017 року перебувало на її балансі; заборона звільнення керівника редакції без згоди трудового колективу, а також заборона юридичним особам, що засновані державними та комунальними органами, бути засновниками друкованих ЗМІ, крім наукових установ, навчальних закладів, закладів культури та охорони здоров'я.

Крім того, Законопроектом пропонується відтермінувати припинення свідоцтва про державну реєстрацію видань, що вирішують спір про реформування через суд.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Конституції України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8), органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19).

Статтею 34 Основного Закону України встановлено, що кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань.

Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб - на свій вибір.

Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

При цьому, аналізуючи положення цієї статті варто також враховувати правову позицію Конституційного Суду України, який у Рішенні від 20 січня 2012 року № 2-рп/2012 даючи офіційне тлумачення положень частин першої, другої статті 32 Конституції України у системному зв'язку з частиною другою статті 34 Конституції, дійшов висновку, що збирання, зберігання, використання та поширення державою, органами місцевого самоврядування, юридичними або фізичними особами конфіденційної інформації про особу без її згоди є втручанням в її особисте та сімейне життя, яке допускається

винятково у визначених законом випадках і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини (абзац четвертий пункту 5 мотивувальної частини).

Загальна спрямованість основних положень Законопроекту узгоджується з частиною першою статті 54 Конституції України, в якій визначено, що громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності.

Положення Законопроекту також узгоджуються зі змістом пунктів 6, 11, 12 частини першої статті 92 Конституції України, згідно з якими виключно законами України визначаються засади регулювання праці і зайнятості; засади утворення і діяльності засобів масової інформації; організація і діяльність органів виконавчої влади.

Запропоноване Законопроектом встановлення заборони звільнення керівника редакції без згоди трудового колективу на час реформування кореспондує конституційному положенню, відповідно до якого громадянам гарантується захист від незаконного звільнення (частина шоста статті 43 Конституції України).

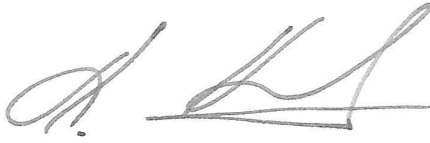
Слід звернути увагу на те, що питання реформування друкованих засобів масової інформації та редакцій, заснованих органами державної влади, іншими державними органами та органами місцевого самоврядування шляхом обмеження впливу органів державної влади, інших державних органів та органів місцевого самоврядування на редакції друкованих засобів масової інформації, зведення до мінімуму використання друкованих засобів масової інформації з метою маніпулювання суспільною свідомістю і особистою думкою громадян впливає з зобов'язань України перед Радою Європи, передбачених у пункті 12.4 Резолюції №1466 (2005) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Про виконання обов'язків та зобов'язань Україною» від 5 жовтня 2005 року. Так, Парламентська Асамблея закликає органи влади України з метою покращення умов для функціонування плюралістичної демократії в країні, розпочати роздержавлення друкованих засобів масової інформації, заснованих органами державної влади та місцевого самоврядування, створити рівні умови діяльності для всіх засобів масової інформації тощо.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України). З огляду на зазначене, законодавча ініціатива є предметом правового регулювання закону та узгоджується з Конституцією України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Закону України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації» щодо удосконалення механізму реформування друкованих засобів масової інформації»

(реєстр. № 6560 від 8 червня 2017 року), поданий народними депутатами України Сюмар В.П., Черваковою О.В. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized, overlapping loops and lines, positioned between the text 'Голова Комітету' and 'Р.П. КНЯЗЕВИЧ'.

Р.П. КНЯЗЕВИЧ